

**STDLK
MUSEUM
BREDA**

© Chantia van den Berg

Jaarverslag 2025 Stedelijk Museum Breda

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
01. Tentoonstellingen	8
02. Activiteiten	14
03. Educatie	16
04. Participatie	18
05. Publiekszaken	20
06. Collectie	22
07. Royal Roots	30
08. Organisatie	31
09. Verslag Raad van Toezicht	33
10. Publieksbereik	34
11. Investeren in Breda	40
12. Financiën	41

Voorwoord

Bouwen aan een brug

In de zomer van 2024 krijg ik het aanbod om drie weken lang op een hoogbejaarde kat te passen in de Bronx. Dat is de schaduwstad van Manhattan, ongeveer twee keer zo groot en met hetzelfde aantal inwoners. De Harlem River scheidt de beide stadsdelen van elkaar.

Manhattan is een eldorado voor liefhebbers van musea, voor zowel New Yorkers als toeristen. Van de onmetelijke rijkdom van The Met tot de levensechte diorama's van het American Museum of Natural History. De Latino's en Afro-Amerikanen in de Bronx hebben maar één museum: het Bronx Museum (in het najaar opent ook het Hip Hop Museum). Terwijl alleen al The Met jaarlijks meer dan vijf miljoen bezoekers trekt, vergrootte het Bronx Museum in tien jaar zijn bezoekersaantal van 25.000 naar 100.000. Daarbij speelt naast gratis toegang het uitgebreide activiteitenprogramma met de gemeenschap (met een focus op jongeren) een sleutelrol. Op een zondag zonder bijzondere activiteiten is het bijna uitgestorven. Activiteiten blijken de enige manier om inwoners die niet uit zichzelf een tentoonstelling bezoeken te motiveren om naar dit museum te komen.

Manhattan en de Bronx in Breda

Ook Breda heeft een Manhattan- en een Bronx-gedeelte, gescheiden door grote verschillen in opleiding en inkomen. Het Manhattan-gedeelte bestaat uit inwoners met een interesse in geschiedenis en kunst, en de behoefte om zich samen met gelijkgestemden te laten inspireren en zinvol te vermaken. Voor hen is het museum een vertrouwde omgeving. In het Bronx-gedeelte vind je inwoners met een praktische opleiding

of een andere culturele achtergrond, onder wie veel jongeren en ouderen. Met hun achtergrond, interesses en drijfveren is het museum geen vanzelfsprekende plaats om bij elkaar te komen.

Als Stedelijk Museum Breda hebben we de opdracht om als een brug over de Harlem River onze Manhattan en de Bronx te verbinden. Een brug waarop volgens de ideeën van Jože Plečnik, de stadsarchitect van Ljubljana, mensen niet langs elkaar heen lopen, maar elkaar ontmoeten. We moeten veel meer zijn dan een tentoonstellingsfabriek met een collectiedepot, we moeten actiever worden, kijken en buurten opzoeken, en door andere ogen naar onszelf leren kijken.

2025 was de eerste etappe van de nieuwe vierjarige beleidsperiode. We maakten twee grote wisseltentoonstellingen: *STRAAT KUNST MUSEUM – De Boschstraat in 13 Blind Walls met Blind Walls Gallery* en *Willem – De prijs van vrijheid* met Museum Prinsenhof Delft en Amnesty International. In de ene tentoonstelling leidde de Boschstraat je door de stadsgeschiedenis, van 'Bloody Mary' Read tot de Bredase grondlegger van New York Adriaen van der Donck en de Italiaanse porno-pionier Lasse Braun. De andere tentoonstelling bracht het verhaal van Willem van Oranje terug naar Breda, de stad waar hij als jongetje aan het hoofd kwam te staan van de Nassau-dynastie. Bij de kleinere wisseltentoonstellingen volgden we een cultuurhistorische en een hedendaagse kunst-lijn. Verhalen over zeldzaam Chinees behang uit de Ginnekenstraat en de onbezorgde jeugd van Marga Minco, naast werk van Hubert Leyendeckers, Bo Stokkermans, Tramaine de Senna en Iris Bouwmeester.

Next als bruggenhoofd

De laatste Blind Wall van *STRAAT KUNST MUSEUM* ontstond in onze projectruimte Next. Steve 'ESPO' Powers en de 85-jarige Mimi Gross tekenden en schilderden museumcollega's, burens en voorbijgangers. Wanneer ze op straat werkten, leek het of het museum even buiten zijn oevers trad. We werkten ook samen met Blind Walls Gallery voor de eerste editie van UNLOCKED, een reeks avonden met jongeren en stadspartners.

De tentoonstelling in Next met docenten en leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs is elk jaar weer een grote verrassing. We zouden willen dat Bredanaars massaal kwamen kijken, al was het maar om het speciaal onderwijs een hart onder de riem te steken. Ook het reguliere onderwijs weet ons gelukkig steeds beter te vinden, we zagen het aantal leerlingen van het basisonderwijs en het vmbo verder groeien.

Twee projecten die in 2026 uitmonden in tentoonstellingen zijn in Next voorbereid. David Bade en Vincen Beeckman gebruikten de projectruimte als werkplaats voor de projecten *We OK!* en *De Parade*. Bade deed dat samen met Bredase vmbo'ers, Beeckman zocht de verbinding met zorginstellingen en buurtateliers. Beide projecten speelden zich vooral af buiten het museum, onder meer in Haagse Beemden, Heuvel en Hoge Vucht.

Stap voor stap zoeken we naar een goede balans tussen Manhattan en de Bronx, tussen noord en zuid, tussen welvaartsstad en schaduwstad. Pijler voor pijler bouwen we aan een brug waarop Bredanaars elkaar ontmoeten. *Het museum is open* is niet alleen een mededeling over de openingstijden, maar vooral een oproep om het museum samen met de stad binnenstebuiten te keren.

Dingeman Kuilman, directeur

CHINEES BEHANG

GRANDEUR IN DE GINNEKENSTRAAT

Van 1850 tot 1900 werd de Ginnekenstraat in Amsterdam omringd door een rij van prachtige huizen. Deze huizen waren gebouwd door de rijkste Chinezen die in Amsterdam leefden. Ze hadden veel geld en wilden laten zien dat ze rijk waren. Ze bouwden huizen die net als de huizen van de Nederlanders eruit zagen. Het was een manier om te laten zien dat ze ook 'Nederlanders' waren. De huizen hadden veel ramen en een mooie gevel. Ze waren gebouwd in de stijl van de Nederlandse huizen. Dit was een manier om te laten zien dat ze ook 'Nederlanders' waren. De huizen waren gebouwd in de stijl van de Nederlandse huizen. Dit was een manier om te laten zien dat ze ook 'Nederlanders' waren.

01. Tentoonstellingen

De Nassaus van Breda – Kasteel, stad en land

- Doorlopend
- Partners en en bruikleengevers: Gemeente Breda (Stadsarchief en Archeologie); KB (nationale bibliotheek), Jan Muller – Arts & Antiques,
- Fondsen en sponsors: Dioraphte, Mondriaan Fonds, Vereniging Vrienden van Stedelijk Museum Breda, VriendenLoterij, Zabawas

Met historische voorwerpen, kunst en meeslepnde verhalen ontdek je in deze multimediale tentoonstelling een verrassende blik op de geschiedenis van de Nassaus en Breda. De grandeur van de stad heeft alles te maken met de voorouders van de koninklijke familie. Ze hebben de stad gevormd met hun ambities, uitbundige feesten, rijkdom, listen, intriges, strubbelingen en strijd, van het onbetwiste powerkoppel Hendrik III en Mencia de Mendoza tot de welbekende prins Willem van Oranje.

Als bezoeker maak je een tijdreis door drie eeuwen. Het is de periode van opkomst, bloei en verval van Breda. De aanwezigheid van de Nassaus verzekert de stad van een prominente plek in de Nederlanden. Stap voor stap ontvouwt zich een geschiedenis waarin uit de Tachtigjarige Oorlog de basis van het huidige Nederland ontstaat.

400 jaar Beleg van Breda

In de ruimte met de kopie van Las Lanzas is ter gelegenheid van 400 jaar Beleg van Breda van juni tot oktober een bijzondere presentatie. Speciaal voor deze gelegenheid heeft het museum uit Krakau in Polen een rapier geleend. Op beide zijden staan medaillons van Frederik Hendrik van Oranje en van Władysław IV Waza van Polen

die in 1624 als gast van Spinola aanwezig was bij het Beleg van Breda. 400 jaar Beleg van Breda vormt ook de aanleiding voor *een symposium en publicatie*.

De tijdelijke tentoonstelling *Willem – De prijs van vrijheid* is de aanleiding om een recent ontdekt portret van Willem van Oranje door Adriaen Thomasz. Key (1545-1589) te tonen. Het gaat om een vierde variant van een van de bekendste portretten van Willem van Oranje die Key zelf heeft geschilderd. Eerder waren versies bekend in het Mauritshuis, het Rijksmuseum en Museo Thyssen-Bornemisza in Madrid.

Ambitie & Verlangen – Breda in de 19e eeuw

- Doorlopend
- Partners: Gemeente Breda (Stadsarchief)

Met foto's, reclamemateriaal, voorwerpen en schilderijen volg je het verhaal van negentiende-eeuws Breda. De opkomst van de (stoom) industrie en de modernisering van de samenleving veranderen de stad. Het Kasteel wordt Koninklijke Militaire Academie, de sloophamer treft de vestingwerken die plaatsmaken voor ambitieuze stadsuitbreiding. Fabrieken als Wittouck, Backer & Rueb en Kwatta verschijnen in en om de stad. Ze brengen welvaart en werkgelegenheid.

De vooruitgang zorgt tegelijkertijd voor een tegenbeweging: een verlangen naar vroeger wakkert aan. Dit is goed voelbaar in de romantische schilderijen en tekeningen van Bredase schilders, zoals Jacobus Carolus Huysmans, Christiaan Cornelis Kannemans en Petrus van Schendel. De boerentaferelen uit Dongen van onder anderen August Allebé en

Max Liebermann geven een idyllisch beeld van het plattelandsleven.

Tijdelijke tentoonstellingen hedendaagse kunst

Soulmates – Fotografie van Erwin Olaf tot Mous Lamrabat

14 september 2024 t/m 16 maart 2025

Partners: BredaPhoto, Henri Swagemakers/Swagemakers Collection

Publicatie: Van Spijk Art Books

Voor deze tentoonstelling maken we een keuze uit de privécollectie van Henri Swagemakers. Hij verzamelt al meer dan vijftig jaar beeldende kunst. Vanaf de jaren 90 voegt hij fotografie toe aan zijn verzameling. Tussen de uiteenlopende beelden is één duidelijke overeenkomst: de mens staat centraal. Met werk van onder anderen Céline van Balen, Ed van der Elsen, Nan Goldin, Mous Lamrabat en Erwin Olaf.

Kunstenaar en filosoof Annemijn Rijk ontwikkelde voor deze tentoonstelling de audiotour *Wander/Wonder* om de foto's op een dieper, lichamenlijk niveau te beleven.

* Almiechal Fraay

STRAAT KUNST MUSEUM – De Boschstraat in 13 Blind Walls

5 april t/m 21 september 2025

Gastcurator: Dennis Elbers

Partner: Blind Walls Gallery, Familie Adank, Stadsarchief Breda, Stichting Arjati

Kunstenaars: Rob van Dijck, Willehad Eilers, ESPO, Mimi Gross, Handiedan, Joren Joshua, Otecki, Pink Painter, Reskate, Danny Rumbel, Rutger Termohlen, Toscanabanaan, Super A, Monos Sotos

Voor één keer verplaatsen de muren van Blind Walls Gallery zich van buiten naar binnen. Met opmerkelijke verhalen uit de Boschstraat als vertrekpunt, transformeren dertien street artists de wanden met murals, gebaseerd op de mensen en verhalen uit de Boschstraat.

Van de Furie van Haultepenne tot de beruchte koffermoord – de Boschstraat zit vol onstuimige verhalen. Bijzondere figuren drukken hier hun stempel op de geschiedenis: van 'Bloody Mary' Read en Adriaen van der Donck tot pornoregisseur Lasse Braun, de drogist Joep en zelfs Elvis Presley en zijn manager Dries van Kuijk alias Colonel Tom Parker.

* Rolf Hensel

Ruimtemissie – Hubert Leyendeckers, Bo Stokkermans en Tramaine de Senna

18 januari t/m 31 augustus 2025

Gastcurator: Ad van Rosmalen

Partner: Stichting KLEIO

In de tentoonstelling verkennen de kunstenaars Hubert Leyendeckers, Bo Stokkermans en Tramaine de Senna de ruimte van ons voorstellingsvermogen.

De Bredase Hubert Leyendeckers (Weert, 1935 – Breda, 2023) schilderde, tekende, laste en werkte met hout, staal en beton. Hij creëerde een omvangrijk oeuvre waarin de kosmos centraal staat. *Ruimtemissie* toont een selectie van de tekeningen waarmee hij dagelijks zijn intuïtie en verbeeldingskracht oefende.

Bo Stokkermans (Tilburg, 1995) is opgeleid aan St. Joost School of Art & Design in Breda. Hij werkt niet vanuit specifieke thema's, maar schept net als Leyendeckers zijn eigen wereld. In 2024

ontvangt Stokkermans het stipendium voor jonge kunstenaars – Stipendium 01 – van Stichting KLEIO.

Ook Tramaine de Senna (San Francisco, 1981) studeerde aan de St. Joost School of Art & Design in Breda. Ze haalt de inspiratie voor haar sculpturen uit consumptie- en popcultuur.

Iris Bouwmeester – A Spell for Creation

13 september t/m 1 maart 2026

Partner: Stichting KLEIO

Kunstenaar Iris Bouwmeester (Schiedam, 1969) woont en werkt in Breda en speelt een actieve rol in de lokale kunstscene. Die betrokkenheid begint tijdens haar studie aan St. Joost Academie (nu St. Joost School of Art & Design), waar ze later jarenlang lesgeeft. In 2025 ontvangt Bouwmeester het Stipendium 01 van Stichting KLEIO voor haar krachtige oeuvre en betrokkenheid bij de Bredase kunstsector.

Bouwmeester haalt haar inspiratie uit de natuur. Ze verdiept zich in hoe landschappen ontstaan en veranderen, en in de manier waarop planten en dieren zich ontwikkelen. Speciaal voor deze tentoonstelling maakt ze een landschapspelijke installatie die de hele ruimte vult. Het werk verbeeldt de verbondenheid tussen de elementen en het leven. Bezoekers kunnen kijken, luisteren en voelen: je ervaart haar kunst het best met al je zintuigen.

© Rolf Hensel

Tijdelijke tentoonstellingen erfgoed en geschiedenis

Willem – De prijs van vrijheid

11 oktober 2025 t/m 6 april 2026

Partners: Museum Prinsenhof Delft, Amnesty International Nederland
Overige bruikleengevers: Koninklijke Bibliotheek, Rijksmuseum Amsterdam, Koninklijk Oudheidkundig Genootschap, Paleis Het Loo, Geschiedkundige Vereniging Oranje-Nassau, Erfgoed Delft, Archeologie Delft, Amsterdam Museum, Stichting voor Hulp aan Delftse Jongeren, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, particuliere collectie GV-PVDM.

Door de sluiting van Museum Prinsenhof Delft vanwege een verbouwing krijgen we de unieke kans om de vaste collectie uit Delft naar Breda te brengen. Daardoor kunnen we de verhalen van Willem van Oranje in Delft en Breda in samenhang presenteren. Samen met Amnesty International Nederland verbinden we de geschiedenis met de actuele strijd voor mensenrechten.

In *Willem – De prijs van vrijheid* spoelen we het verhaal van de Vader des Vaderlands terug: van zijn einde in Delft tot het begin van de Opstand in Breda. Eén van de topstukken is een afgietsel van zijn grafmonument. Willem wilde volgens zijn testament in Breda begraven worden, maar door de Spaanse bezetting bleef zijn lichaam in Delft. René van Stipriaan, biograaf van Willem van Oranje, schreef in Vlaams-Nederlands cultureel tijdschrift *de lage landen*: “Intussen nadert

© Rolf Hensel

2033, de herdenking van Willem van Oranjes geboortedag. Is de Delft-Bredase samenwerking een opmaat naar een grote Willem van Oranje-tentoonstelling waaraan ook andere musea deelnemen? [...] Laat de samenwerking tussen Prinsenhof Delft en Stedelijk Museum Breda een inspirerend voorbeeld zijn. Ze hebben laten zien dat je een tentoonstelling kunt maken met aandacht voor harde historische feiten én eeuwenoude gevoeligheden.”

Chinees behang – Grandeur in de Ginnekenstraat

18 januari t/m 31 augustus 2025

Partner en bruikleengevers: Gemeente Breda (Stadsarchief en Team Erfgoed), Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Fonds: Stichting Mastboom-Brosens
Betrokkenen: Hilda Groen, Yang Hu en Erik van de Berg

Een van de topstukken uit de museumcollectie is achttiende-eeuws wandvullend Chinees behang met bijbehorende lambrisering in Lodewijk XVI stijl. Het is afkomstig uit het inmiddels verdwenen pand Den Rooden Haen in de Ginnekenstraat. Na restauratie van de lambrisering is deze samengevoegd met de behangsels om op zaal een levensgrote reconstructie van de oorspronkelijke ontvangstkamer te maken. Door nieuw onderzoek kan de bezoeker voor het eerst kennismaken met de bewoners die de kamer creëerden: het ondernemende en welvarende echtpaar Hugo Cantzlaar en Geertruij Kamerling. Aangevuld met objecten, zoals meubels, zilver en archeologische opgravingen, archiefstukken en vergrote reproducties van kaarten en prenten biedt de tentoonstelling een unieke blik op het Breda van rond 1800.

© Rolf Hensel

Marga Minco – Thuisreis

13 september t/m 1 maart 2026

Partner en bruikleengevers: Gemeente Breda (Stadsarchief) en Literatuurmuseum Bruiklenen, tekstbijdragen en advies:

Jessica Voeten

Fonds: Mastboom-Brosens Stichting

Publicatie: WBooks, Mastboom-Brosens Stichting

In de tentoonstelling ontdek je het persoonlijke verhaal van de jonge jaren van Marga Minco (1920 - 2023). De schrijfster van de oorlogskroniek *Het bittere kruid* (1957) wordt geboren in Ginneken en groeit op in een hecht Joods gezin waar kunst en muziek niet weg te denken zijn. In 1938 start ze haar schrijverscarrière als leerling-journalist bij de Bredasche Courant; nog onwetend hoe de wereld in een paar jaar drastisch zou veranderen.

Wandvullende foto's van Jan de Jong (1898 - 1971) van het Valkenberg, het Mastbos, de Grote Markt en het Kasteelplein geven een beeld van Breda omstreeks 1935. Door citaten van Minco boven de foto's te plaatsen ervaart de bezoeker de stad door haar ogen: “Mijn zus en ik hollen naar het Valkenberg, blijven bij de vijver talmen om naar de eenden te kijken en naar het mysterieuze perk met de cacteeën, dat achter hoog struikgewas verborgen ligt en waar we altijd weer naar toe getrokken worden.”

Marga Minco heeft haar herinneringen niet alleen in woord vastgelegd, maar ook in tekeningen en schilderijen. Dit schaduwoeuvre is voor het eerst te zien. Gecombineerd met familiefoto's en een album met getekende 'herinneringsflitsen' geven ze een intieme kijk in het leven van een Joods gezin in het interbellum.

© Rolf Hensel

02. Activiteiten

Openingen

Jaarlijks organiseert het museum vier openingsmomenten, gekoppeld aan de start van elke nieuwe tentoonstelling. Deze openingen zijn meer dan formele startmomenten, ze zijn momenten waarop bezoekers en partners als eersten de tentoonstelling ervaren. Bovendien gebruiken we deze openingen om op informele manier onze partners, sponsors en vrienden van het museum te ontvangen en zo ons netwerk te versterken. Door de gelijktijdige opening van cultuurhistorische en beeldende kunst-tentoonstellingen lukt het steeds beter om verschillende publieksgroepen met elkaar in contact te brengen.

Samenwerkingen met de stad

Met Bredase cultuurpartners, scholen en maatschappelijke organisaties werkt Stedelijk Museum Breda aan een breed programma van activiteiten in het museum. Door deze samenwerkingen groeit het netwerk van het museum in de stad en bereiken we nieuwe publieksgroepen. In 2025 is een start gemaakt met het koppelen van deze activiteiten aan een jaarkalender. Dit maakt het mogelijk beter aan te sluiten bij de bestaande jaarplanning van Breda en vergroot de zichtbaarheid en relevantie van het museum binnen de stad.

UNLOCKED

In 2025 vinden de eerste edities van UNLOCKED plaats: een avondopenstelling in Stedelijk Museum Breda. We doen dit vier keer per jaar en steeds met een andere Bredase cultuurpartner. Jonge stadsgenoten stellen het programma samen voor hun leeftijdsgenoten. Het programma van de

avonden is een mix van muziek, performances en artist talks. UNLOCKED is voor jongvolwassenen een alternatieve uitgaansplek waar ze op een laagdrempelige manier kunst en cultuur beleven. Zo wordt het museum steeds meer een plek waar jonge stadsgenoten elkaar ontmoeten.

Breda Jazz

Na een tijdelijke afwezigheid is Stedelijk Museum Breda in 2025 weer een volwaardig onderdeel van Breda Jazz. Op het podium van het museum krijgen studenten van Fontys Academy of the Arts de kans zich te presenteren als opkomend talent. Door deelname aan Breda Jazz laten we festivalpubliek en studenten kennismaken met het museum. Muziek in het museum trekt nieuw publiek en zorgt voor nieuwe samenwerkingen.

Vakantieprogrammering

Tijdens schoolvakanties organiseert het museum een gevarieerd programma van workshops en rondleidingen voor gezinnen, aansluitend bij de lopende tentoonstellingen. Zo ontdekken kinderen en hun ouders spelenderwijs de collectie. Het maakt het museum een aantrekkelijke bestemming voor gezinnen uit Breda, de regio en daarbuiten. In de zomervakantie organiseert het museum minituur-workshops, waarin kinderen en hun ouders een eigen schildering maakten op een houten 'minituur', geïnspireerd op hun straat of buurt. Deze vinden ook plaats tijdens de Open Monumentendagen, georganiseerd in samenwerking met Blind Walls Gallery naar aanleiding van de tentoonstelling STRAAT KUNST MUSEUM. De activiteiten waren gratis toegankelijk en richtten zich op families met kinderen van 4 t/m 16 jaar.

Workshops

Naast de vakantieprogrammering organiseert het museum dit jaar verschillende losse workshops waarin deelnemers zelf aan de slag gaan met culturele en artistieke thema's. Zo is er een kalligrafieworkshop rond het Chinees Nieuwjaar, waarin deelnemers kennismaken met de basisstreken van de Chinese kalligrafie en ze gelukwensen leren schrijven met inkt en penseel.

Deze workshops sluiten inhoudelijk aan bij de tentoonstellingsprogrammering. Als bezoeker kun je met de workshop op een actieve en persoonlijke manier kunst en cultuur ervaren.

JINC Baas van Morgen

Stedelijk Museum Breda neemt in 2025 ook deel aan JINC Baas van Morgen, een initiatief waarbij jongeren voor één dag de functie overnemen van een directeur, bestuurder of politicus.

Door mee te draaien in de organisatie krijgen zij inzicht in besluitvorming, doen zij waardevolle contacten op en ervaren zij hoe een organisatie functioneert. Met deelname aan dit programma laat het museum zien hoe belangrijk het is om te investeren in jong talent.

Diversity Academy

Diversity Academy is een programma voor jongeren van 18 tot 25 jaar waarin maatschappelijke betrokkenheid, creativiteit en persoonlijke ontwikkeling centraal staan. In 2025 nemen twaalf jongeren deel aan een traject rondom fotografie en genderdiversiteit, een initiatief van Bo Diversity in samenwerking met Stedelijk Museum Breda.

Vanuit de centrale vraag 'Wat missen jullie in het museum?' onderzoeken zij thema's als representatie, diversiteit en beleving. Het traject resulteert in een intensief creatief proces waarin de deelnemers hun visie vastleggen in fotografisch werk. Daarmee laten ze zien hoe zij naar het museum kijken en wat er anders kan.

Artist talks, lezingen en zingevende gesprekken

Als verdieping op de tentoonstellingen organiseert het museum diverse artist talks en lezingen, waarin je als bezoeker rechtstreeks in gesprek gaat met de makers. Deze activiteiten verrijken de museumbeleving en bieden extra context bij de thematiek van de tentoonstellingen.

Tijdens de rondleiding Zingevend Gesprek onderzoeken bezoekers gezamenlijk wat kunstwerken oproepen en hoe deze aanzetten tot reflectie op de maatschappij en het eigen leven. Met deze programmering bedient het museum een publiek dat zoekt naar inhoudelijke verdieping en groeit het uit tot een plek voor gesprek en uitwisseling.

Symposium 400 jaar Overgave van Breda / Boekpresentatie 'Krijgstoneel van Europa'

Het museum organiseert op 1 juli samen met Erfgoed Brabant en de Zuiderwaterlinie een drukbezocht symposium rondom de herdenking van de overgave van Breda op 2 juni 1625.

Ter gelegenheid van deze herdenking schrijft cultuurhistoricus Paul Hulsenboom, Krijgstoneel van Europa: Tijdgenoten over het Beleg van Breda 1624-1625 (WBooks). Het boek werpt een nieuw licht op een van de grootste en langste belegeringen van de Tachtigjarige Oorlog en laat zien hoe het beleg destijds in heel Europa tot de verbeelding sprak. Paul Hulsenboom overhandigt het eerste exemplaar aan burgemeester Depla.

Overige activiteiten

Daarnaast neemt Stedelijk Museum Breda in 2025 deel aan stedelijke evenementen zoals de Maand van de Geschiedenis, Open Monumentendag en Nassaudag. Deze activiteiten sluiten nauw aan bij de historische identiteit van zowel het museum als de stad en maken het museum zichtbaarder in de stad en zorgen dat het sterker verbonden raakt met Breda.

03. Educatie

Primair onderwijs

1.694 leerlingen uit het primair onderwijs bezoeken ons museum in 2025. Tijdens hun bezoek nemen de klassen vooral deel aan programma's rondom onze vaste tentoonstelling *De Nassaus van Breda*. Zij bezoeken onder andere de onderwijsprogramma's *In het spoor van de Nassaus* (groep 5/6), *De Nassauwandeling – Waar is Filips Willem?* (groep 7/8) en *Door de ogen van de Nassaus* (groep 7/8). Dit laatste programma combineert op natuurlijke wijze onderwijs over erfgoed en burgerschap.

Op verzoek van scholen hebben we daarnaast het kleuterprogramma *Speurneuzen* ontwikkeld. Hierin maken leerlingen op speelse wijze kennis met het museum en met kunst. In het najaar van 2025 nemen vier klassen in Next deel aan de workshop *De Parade – Hoofddekseel met verhalen*, dat onderdeel is van het participatieproject *De Parade*.

Ook bereiken we met ons onderwijsprogramma voor het gespecialiseerd primair onderwijs leerlingen uit deze doelgroep.

Via ons gezamenlijk met BredaPhoto en Blind Walls Gallery ontwikkelde lespakket *Kunsttastisch* voor groep 1 t/m 4 maken leerlingen op school kennis met verschillende vormen van beeldende kunst, dat een beroep doet op alle zintuigen. Van de boekingen van klassen uit het primair onderwijs komt in 2025:

- 55% binnen via Educatiewijzer Breda, het binnenschoolse aanbod- en boekingssysteem voor het primair onderwijs in de gemeente Breda;

- 28% via Museumschatjes. Via deze regeling van Erfgoed Brabant kunnen groep 5 t/m 8 gratis musea in Noord-Brabant bezoeken;
- 5% via JINC. Via dit initiatief maken kinderen en jongeren van de basisschool tot en met het mbo kennis met uiteenlopende beroepen, ontdekken zij welk werk bij hun talenten past en leren zij solliciteren;
- 11% door rechtstreeks te boeken bij het museum.

Voortgezet onderwijs

Stedelijk Museum Breda is een museum voor en door de stad. Daarom werken we graag samen met het (gespecialiseerd) voortgezet onderwijs. In 2025 blijkt dat die inspanning loont. In 2025 bezoeken 1.117 leerlingen uit het voortgezet onderwijs ons museum, een flinke toename ten opzichte van de 707 leerlingen in 2024. Zowel het aantal VO-leerlingen uit de gemeente Breda (731 leerlingen) als van buiten de gemeente (386 leerlingen) neemt toe. Naast interactieve rondleidingen door onze vaste tentoonstelling *De Nassaus van Breda* zijn dit jaar ook de interactieve rondleidingen door de wisseltentoonstellingen *STRAAT KUNST MUSEUM* en *Willem!* populair bij VO-scholen.

Daarnaast nemen verschillende VO-groepen die het museum bezoeken deel aan de Club Zien vmbo-programma's.

Club Zien

Vooraf dankzij onze Club Zien-programma's *Ogenshijnlijk* (vmbo-onderbouw) en *Opzicht* (vmbo-bovenbouw) is bijna de helft van de VO-leerlingen afkomstig uit het vmbo.

In 2025 hebben we ingezet op het bestendigen van de relaties die we in 2023 en 2024 hebben opgebouwd met verschillende vmbo-scholen in en rondom Breda. Bij meerdere scholen zijn inmiddels een of beide Club Zien-programma's opgenomen in het curriculum.

Tijdens de vmbo-maand in november hebben we docenten die nog niet bekend waren met onze Club Zien-programma's zelf kennis laten maken met de programma's tijdens het event *Proef Club Zien*.

VO-expo trainingen

Ook in 2025 verzorgen medewerkers van het museum trainingen voor VO-leerlingen die als junior curator deelnemen aan het VO-expo project. In 2025 nemen acht Bredase VO-scholen deel aan dit project: de jaarlijkse VO-expo. Binnen deze tentoonstelling laten scholen zien wat hun leerlingen op het gebied van beeldende kunst produceren.

Per deelnemende school krijgen één of twee leerlingen een training tot junior curator. Zij zijn vervolgens verantwoordelijk voor het samenstellen van de expositie met werk van leerlingen van alle deelnemende scholen.

Ons Nest

Ons Nest is een project met leerlingen uit het gespecialiseerd voortgezet onderwijs (gvo). In 2025 werken we voor het achtste jaar op rij samen aan dit bijzondere traject. Het thema van de tentoonstelling is dit keer: *Ik zie, ik zie...wat jij niet ziet*. Een tentoonstelling over wat leerlingen met hun eigen ogen zien, maar ook wat er in hun hoofd leeft: een dier dat niet bestaat, een droom of een eiland vol wonderen. Elk werk vertelt een verhaal, iets wat je gelijk zag of waar je juist langer naar moest kijken.

04. Participatie

In 2025 starten we het programma *Ons Breda*, waarmee Stedelijk Museum Breda zich de komende jaren wil ontwikkelen tot een sociaal-cultureel platform. Om een museum van, voor en met de inwoners van Breda te zijn, laten we ons nadrukkelijk zien buiten de eigen muren: in wijken en scholen, in de publieke ruimte en digitaal. Cultuurparticipatie en participatieve kunst verbinden het museum met inwoners die minder vanzelfsprekend met ons in aanraking komen. Door als gelijkwaardige partners samen te werken, stimuleren we deze groep inwoners zich te uiten en hun creativiteit te ontwikkelen. De nieuwe cultuurcoach ondersteunt dit programma. Inzet van deze coach is mogelijk doordat de gemeente Breda subsidie heeft verleend vanuit de Subsidie-regeling Cultuurcoaches 2025–2026. Het programma is geopend met twee grotere trajecten: *We OK!* en *De Parade*.

We OK!

Maart 2025 start *We OK!*, een samenwerking met David Bade, Grote Broer Grote Zus (GBGZ) en zeven jonge kunstenaars. De jongeren maken samen met Bade en de jonge kunstenaars (Floor Snels, Daan van Bommel, Bas Steens, Bobbi Cleij, Jan Janssens en Stijn Ros & Jesse Paauwe) kunst rondom de thema's: spelen, geloven, geven, genieten en je verzetten. Hier geven zij zelf betekenis aan. Alles kan worden gebruikt om iets nieuws te maken: van een autowrak tot een kringloopkast.

Kunst maak je samen en verbindt mensen. Wekelijks werken jongeren voor en na de zomer op locaties van GBGZ aan de kunstwerken (in de Bredase wijken Heuvel, Haagse Beemden en Hoge Vucht). De jongeren (van 14 tot 23 jaar) maken hun wijk leefbaarder. GBGZ richt zich op de persoonlijke ontwikkeling van jongeren, die als

rolmodellen (grote broers en zussen) meedoen met diverse activiteiten voor jong en oud. Zo ontwikkelen ze hun eigen talenten en bouwen ze mee aan een sterkere, hechtere gemeenschap. De meeste jongeren komen normaal niet in een museum en hebben weinig met kunst. *We OK!* brengt daar verandering in. Hoogtepunten delen we via onze website in de rubriek '*From the studio*' en via social media.

David Bade (Curaçao, 1970) is beeldhouwer, schilder, tekenaar en installatiekunstenaar. Hij staat bekend om zijn humorvolle, scherpe en sociaal betrokken werk én om zijn vernieuwende manier van samenwerken. Ook de jonge kunstenaars delen hun ervaring. Voor hen is *We OK!* een kans om met begeleiding van David Bade een participatieve manier van werken in de praktijk toe te passen.

We OK! mondt in 2026 uit in een gelijknamige tentoonstelling met de gemaakte kunstwerken en een omvangrijke selectie van kleurrijke sociale projecten van David Bade.

Het project is mogelijk gemaakt dankzij de Gemeente Breda, Fonds 21, Het Cultuurfonds, ELJA Foundation en Rabobank.

De Parade

Met carnaval verandert Breda in Kielegat, een jaarlijks spektakel dat bezoekers van overal aantrekt. In 2025 onderzoekt Stedelijk Museum

Breda met het project *De Parade* de betekenis van carnaval. We doen dat onder artistieke leiding van Brusselse fotograaf Vincen Beeckman. Wereldwijd bestaan vergelijkbare tradities, waarin thema's als identiteit, saamhorigheid, hiërarchie en gender centraal staan. Bewoners en lokale organisaties, van zorginstellingen tot buurtateliers, leveren ideeën, kunstwerken en verhalen die het project verrijken.

In 2025 bereidt de meemaakgroep van *De Parade* de act voor de Grote Optocht voor en maken we het proces van het project zichtbaar in tijdelijke presentaties in Next. Deze activiteiten vormen een belangrijk vooronderzoek voor de tentoonstelling die in 2026 volgt. Deze tentoonstelling combineert het werk van de deelnemers met het fotografisch onderzoek van Beeckman.

Samenwerkingspartners in *De Parade* zijn onder andere ONS Label Breda, Creatief Centrum ARTenZO, Annahuis, Naaiatelier De Nieuwe Meidoorn, Zorggroep Tuinzigt en Raffy-Egala Zorg. Kennispartners omvatten Stichting Kielegat, Kielegats Carnaval Museum, BO Diversity, Stadsarchief Breda, BredaPhoto, Stichting Arjati, WIJ begint met jou en Facilitaire Theaterwerkplaats Breda.

Het project is mogelijk gemaakt dankzij de Gemeente Breda, Fonds voor Cultuurparticipatie, Het Cultuurfonds, VSBfonds en Provincie Noord-Brabant.

05. Publiekszaken

Ontvangst

Publiekszaken is het visitekaartje van het museum. De ontvangst in het museumcafé en de museumwinkel bepalen je ervaring als bezoeker. Onze vrijwilligers spelen daarin een belangrijke rol. Dat blijft in de toekomst zo. Daarom investeren we in hun verdere ontwikkeling en begeleiding. Zo borgen we een gastvrije en professionele ontvangst.

Café en winkel hebben door een koerswijziging in de organisatie en exploitatie de omslag gemaakt van verlies- naar winstgevend. Dit komt vooral door de inzet van publieksmedewerkers, vrijwilligers en een efficiënte samenwerking met leveranciers.

Museumcafé

Het museumcafé ontwikkelen we verder tot een gastvrije, inspirerende ontmoetingsplek, met huiskamersfeer. Een plek waar bezoekers

kunnen napraten over hun museumbezoek en tot rust komen. We bieden zoveel mogelijk lokale producten aan, passend bij het bourgondische karakter van Breda. Duurzaamheid, kwaliteit en sociale impact zijn daarbij leidend. Met dit concept versterken we de band met de stad en haar bewoners en dragen we bij aan een langere verblijfsduur en hogere gasttevredenheid.

Museumwinkel

Met ons winkelassortiment richten we ons op onze uiteenlopende bezoekersgroepen: inwoners van Breda en de regio, families, cultureel geïnteresseerden uit Nederland en Vlaanderen, en dag- en verblijfstoeristen. Het aanbod bestaat hoofdzakelijk uit boeken, ansichtkaarten en souvenirs, aangevuld met artikelen die aansluiten bij de lopende tentoonstellingen. Daarnaast vinden we het belangrijk om Bredase makers een podium te bieden. Met deze scherpere segmentatie en lokale verankering streven we naar een sterkere aansluiting bij ons publiek.

© Joost van der Velden

© Joost van der Velden

© Joost van der Velden

06. Collectie

Registratie

In 2024 is de collectie ontsloten op de website van SMB. Dit maakt de collectie doorzoekbaar voor alle digitale bezoekers van onze website. In 2025 hebben we nog een groter deel van onze collectie toegevoegd, voorzien van betere fotografie. Ook verbeterden we de registratiegraad. We koppelden 600 nieuwe foto's aan het systeem. 200 objectrecords zijn volledig opgeschoond, 1650 geretourneerde objecten uit de standaard dataset gehaald en aan 1500 objectrecords is nieuwe informatie toegevoegd en/of informatie gecorrigeerd.

Aanwinsten en schenkingen

De aanwinstenregistratie liep achter en is aangepakt. Alle objecten die in 2017-2025 zijn verworven, staan nu correct in de database met foto, creditline, verwervingsmethode, beschrijving en bijbehorende documentatie. Het gaat om 550 records.

* Rolf Hensel

* Mike Bink

Aanwinsten en schenkingen 2025

Maand aanschaf	Collectie Nr	Vervaardiger	Werk/Titel	Objectnaam	Type verwerving
Jan/25	SMB000559	Petrus van Schendel	Schetsboek		Aankoop via vrienden SMB, van Jan de Meere
Feb/25	SMB000557	Jan Strube	Willem van Oranje	prent	Aankoop
mrt-25	SMB000497	Jaap de Vries	Gebladerte	schilderij	Schenking van J.K.B. (Jan) Sonnenberg
mrt-25	SMB000560	Hubert Leyendeckers	Uil	ets	Schenking van AKV St. Joost
mrt-25	SMB000572	Adrianus Hessels	Ciborie		Schenking van Zusters Franciscanessen uit Veghel
mei-25	SMB000575-593		diversen textiel		Schenking van familie Segeren
mei-25	SMB000561		Kwatta bord		Aankoop via Stichting Visual History Foundation
Jun/25	SMB000563-571		diversen textiel	textiel	Aankoop via Museum de Muts
Jun/25	SMB000562		prent Capitano de Baroni	prent	Aankoop
Nov/25	SMB000573	Will Vaes	Wandkleed	textiel	Schenking Gerard van den Berg
Nov/25	SMB000574	Theo van Tinteren	Noodwoning		Schenking van Theo van Tinteren

Waardering

Het team Collecties heeft geïnventariseerd hoe we aan een waardering van de gehele collectie kunnen beginnen. We willen de kwaliteit verbeteren en de omvang beter beheersbaar maken. Hoe we dit waarderingstraject gaan uitvoeren hebben we beschreven en met de gemeente afgestemd.

Tentoonstellingen

Het team Collecties maakt samen met andere collega's jaarlijks tentoonstellingen. In 2025 zijn dat de presentaties over het Chinees behang, en de jonge jaren van Marga Minco. De tentoonstelling met Blind Walls Gallery is ondersteund door het team met onderzoek en objecten.

Samen met Museum Prinsenhof Delft, Amnesty International en andere collega's maakte het team de tentoonstelling *Willem - De prijs van vrijheid*. We ondersteunden de overige tentoonstellingen via de registratie voor het bruikleenverkeer, met transporten, art handling en opbouw.

Depot

In het tijdelijke depot is in een van de vier units schimmel geconstateerd. Het team heeft met externe hulp alle objecten en de desbetreffende unit gereinigd. We hebben dit moment aangegrepen om in gesprek te gaan met de gemeente over de staat van het tijdelijke depot. Er is een document gemaakt waarin staat welke aanpassingen gewenst zijn. De gemeente voert deze in 2026 uit.

Restauraties

In 2025 hebben we diverse restauraties uitgevoerd. De aanleiding hiervoor is verschillend. Soms omdat het een nieuw stuk is, soms vanwege een tentoonstelling en een andere keer omdat regulier onderhoud nodig was.

Bruiklenen

In 2025 zijn diverse bruiklenen uitgeleend op verzoek van culturele of erfgoedinstellingen. Ook hebben we diverse werken in bruikleen gekregen voor onze te gekregen voor onze tentoonstellingen of vaste collectie

Restauraties in 2025

objectnummer	Vervaardiger	titel	restaurator
G00131		Trouwjapon, 1900-1920	Marijke de Bruijne
S03824	Bart Klunne	Hotel de Kroon, 1915-1920	Diede Verbiest
S06489-1-2	Onbekend	Chinees behang, 1750-1800	Erik van der Berg
SMB000552	Petrus van Schendel	Dubbelportret van mevrouw Dennison-Mooijaart en de oudste dochter Anna Amelia Dennison, 1842	Diede Verbiest
SMB000534	Izaak Schouman	Portret van de zusjes Castelijin, 1852	Masja Arnouts
G03500	Henca bv	Jasje Thuur Piek, 1961	Marijke de Bruijne
S08444		Fiets Thuur Piek, 1950-1975	Peter Kipp
S02508		Grenadier, 1815-1900	Masja Arnouts
G00717	August Allebé	Boerenmeisje bij een waterput in Dongen, 1869	Masja Arnouts
SMB000350	August Allebé	Binnenhuis te Dongen, 1868	Masja Arnouts
SMB000486	Bernardus van de Laar	Kerkinterieur Grote Kerk, 1836	Masja Arnouts
SMB000085		Bevrijdingsjurk Nederland Herrijst, 1944-1945	Marijke de Bruijne
SMB000083	August Allebé	Het kleine Sint-Jorisdigitaal te Dongen, 1866	Masja Arnouts
SMB000530	M. Perin	Postmortem daguerreotypie Cornelia Hoppenbrouwers, 1844	Puur Papier

Bruiklenen kortdurend in

Bruikleen	Tentoonstelling	Start	Einde	Bruikleengever	Type en aantallen
SMB2025-I0001	Ruimtemissie	17/01/2025	31/08/2025	Familie Leyendeckers	72 tekeningen potlood op papier, gemaakt in periode 2018-2023
SMB2025-I0002	Ruimtemissie	17/01/2025	31/08/2025	Tramaine de Senna	7 keramieken beelden
SMB2025-I0003	Ruimtemissie	17/01/2025	31/08/2025	Bo Stokkermans	16 2d objecten van diverse materialen
SMB2025-I0004	Ruimtemissie	17/01/2025	31/08/2025	AKV St. Joost	1 ets, is later geschonken aan SMB
SMB2025-I0005	Chinees Behang	17/01/2025	31/08/2025	Van Buckhorst Kamerling Stichting	2 portretten
482	Chinees Behang	17/01/2025	31/08/2025	Archeologie Gemeente Breda	5 borden, 2 kommen, 1 theepot
	Chinees Behang	17/01/2025	31/08/2025	Stadsarchief Breda	Archiefmateriaal aankoop en verkoopcontract huis
					Maandblad De Leeuw
					Foto huis De Rooden Haan
					Foto glas- en verhandel Wagemakers en zoon
RCE-2024-0149	Chinees Behang	17/01/2025	31/08/2025	RCE	1 spiegel en 4 stoelen
SMB2025-I0006	Straat Kunst Museum (BWG)	05/04/2025	21/09/2025	Stichting Arjati	1 rantang
SMB2025-I0007	Straat Kunst Museum (BWG)	05/04/2025	21/09/2025	Chantal Adank	objecten afkomstig uit De Blauwe Winkel (drogist), o.a. glazen potten, foto interieur
	Straat Kunst Museum (BWG)	05/04/2025	21/09/2025	BWG	diverse objecten (18) o.a. boeken, t-shirt, foto's, schetsen, zeefdrukken
	Beleg van Breda	26/05/2025	26/09/2025	Wavel Royal Castle	Sabel
	Beleg van Breda	26/05/2025	26/09/2025	Stadsarchief Breda	6 archiefstukken
SMB2025-I0008	Marga Minco	12/09/2025	01/03/2026	Jessica Voeten	12 schilderijen, 20-30 foto's en 15-20 boeken
SMB2025-I0009	Iris Bouwmeester	12/09/2025	01/03/2026	Iris Bouwmeester	34 objecten variërend tussen sculptuur, tekening en boeken
SMB2025-I0010	Willem - De prijs van Vrijheid	10/10/2025	06/04/2026	Piet van der Meulen	5 portretten uit de periode 1565-1625
BU.2025-4	Willem - De prijs van Vrijheid	10/10/2025	06/04/2026	Museum Prinsenhof Delft	ca. 70 objecten variërend van schilderij tot boek tot prent
BN6137	Willem - De prijs van Vrijheid	10/10/2025	06/04/2026	Rijksmuseum Amsterdam	1 schilderij portret van Johannes Colmannus en 1 terracotta kop Willem van Oranje
BU.2025 - 3	Willem - De prijs van Vrijheid	10/10/2025	06/04/2026	Archeologie Delft	1 majolicabord
UBK2025-01	Willem - De prijs van Vrijheid	10/10/2025	06/04/2026	Paleis Het Loo	2 schilderijen
SMB2025-I0011	Marga Minco	12/09/2025	01/03/2026	Patrick Horward	krantenartikelen, bladmuziek
	Marga Minco	12/09/2025	01/03/2026	Stadsarchief Breda	5 affiches, 3 programmaboekjes concordia, 2 foto's, 1 dagboek, 1 wandelgids
SMB2025-I0012	De Nassaus van Breda	30/09/2025	30/10/2026	Jan Muller	1 portret van Willem van Oranje

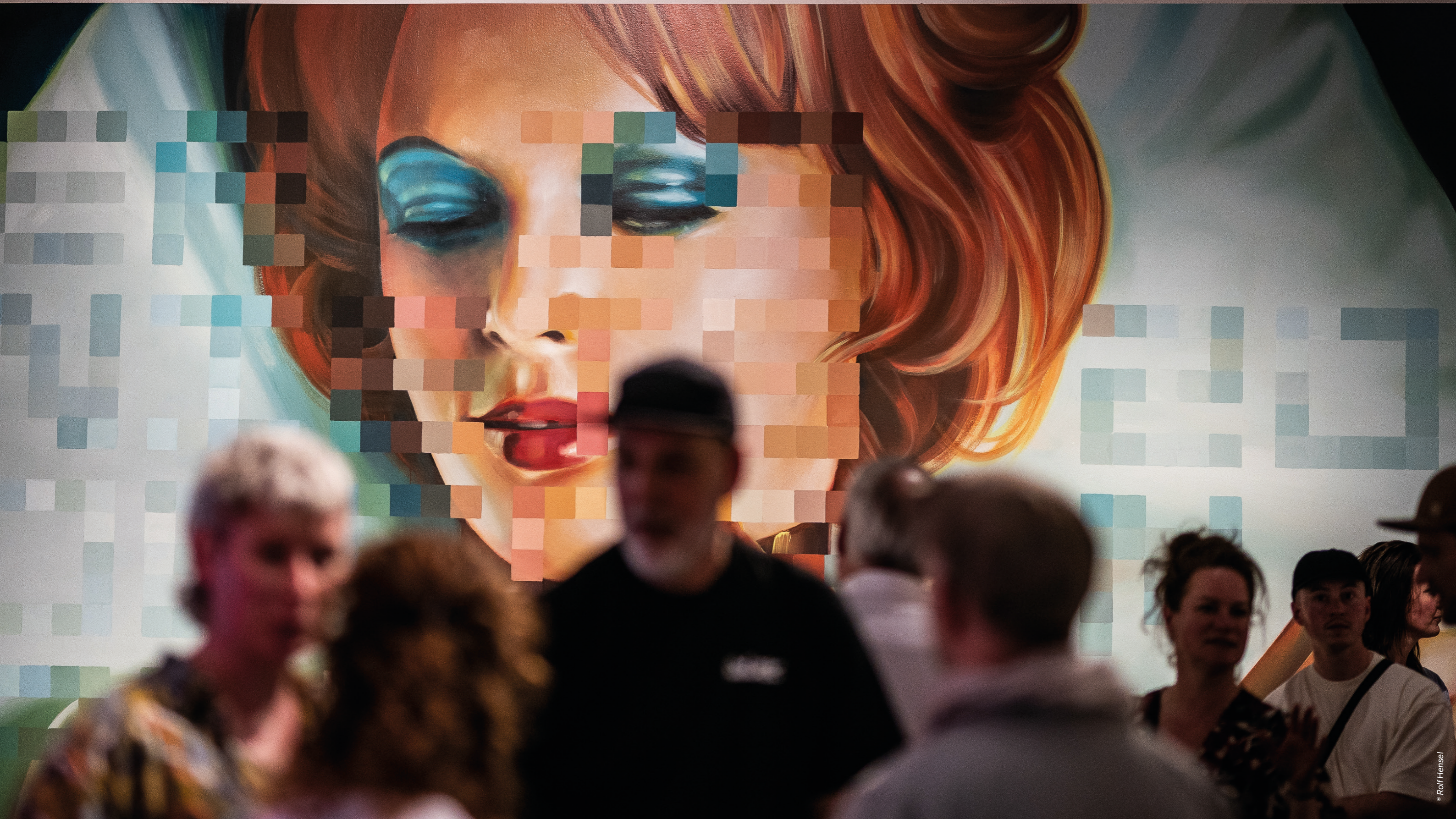
Bruiklenen kortdurend uit

Bruikleen	Tentoonstelling	Start	Einde	Bruikleennemer	Type en aantallen
SMB2025-U0001	Ex-voto's	01/02/2025	30/11/2025	Museum de Dorpsdokter	59 ex-voto's
SMB2025-U0002	Hammershøi e i pittori del silenzio	22/02/2025	29/06/2025	Palazzo Roverella, Italië	1 schilderij met consistorie- kamer van de Grote Kerk
SMB2025-U0003	René van Chalon - I'm still standing	10-okt-25	1-mrt-26	Grote Kerk Breda	1 installatie Wolk
SMB2025-U0004	Om de tuin geleid	19/09/2025	04/01/2026	Het Noordbrabants Museum	1 videowerk van Studio Smack

Bruiklenen langdurig in

Bruikleen	Tentoonstelling	Start peri- ode	Einde periode	Bruikleengever	Type en aantallen
SMB2025-IL0001		08/07/2025	08/07/2035	Vrienden SMB	1 schetsboek van Petrus van Schendel
SMB2025-IL0002		08/10/2025	08/10/2030	Koninklijke Verzamelingen	Schilderij Bredase Boterhal - Heinrich Martin Krabbé
SMB2025-IL0002	Trappenhuis SMB	01/12/2025	01/12/2030	Familie Leyendeckers	Verlenging bruikleen cirkel trappenhuis SMB
n.v.t.	Nassaus van Breda Kasteel, Stad en Land	19/03/2023	19/03/2028	KB - Nationale bibliotheek	6 handschriften afkomstig uit Nassau- bibliotheek

07. Royal Roots

Royal Roots is een meerjarig cultureel programma dat vanaf 2022 het verhaal van Breda's koninklijke wortels – de rijke geschiedenis van de Bredase Nassaus – opnieuw tot leven wekt. Royal Roots is geen geschiedenisles, maar een bron van inspiratie, creativiteit en innovatie die Breda als stad op de kaart zet en een breed publiek aanspreekt.

In de afgelopen periode heeft Royal Roots de grote potentie van het Nassauverhaal blootgelegd. In 2022 maakten we samen met het wereldberoemde Prado-museum een buitententoonstelling aan de hekken van het Valkenberg. In 2023 zorgden we met Blind Walls Gallery voor een 'Blind Floor' op het Kasteelplein waarvan stadspartners het programma invulden. Daarnaast produceerde Royal Roots onder andere de podcast 'Vooruit naar het Verleden' en de historische route 'Explore Royal Breda'.

© Goedzooi

Dit jaar hebben we op het Kasteelplein de installatie 'De geschiedenis rijmt' verzorgd. Deze installatie is onderdeel van een tentoonstellingsprogramma rondom de eerste prinsen van Oranje, met *I'm Still Standing* in Grote Kerk Breda en *Willem – De prijs van vrijheid* in Stedelijk Museum

Breda. Voor social media en website maakten we drie 'geschiedenislessen', gericht op jongeren.

Met het oog op de toekomst produceerde Royal Roots een bidbook voor het programma 2027-2031. Hierbij betrokken we in werksessies jonge creatieve makers uit Breda voor de inhoudelijke ontwikkeling.

Royal Roots is ook de aanleiding voor een internationaal onderzoeksprogramma dat we uitvoeren: 'Staging Nobility in Urban Space. The Nassau Dynasty and the Towns of the Low Countries' (c. 1400 – c. 1570). NWO en de provincie Noord-Brabant ondersteunen dit onderzoeksprogramma financieel. De resultaten presenteren we online en deels in boekvorm. Ze vormen de basis voor een tentoonstelling rondom Mencia de Mendoza en Hendrik III van Nassau in 2028.

Royal Roots komt mede tot stand door financiële steun van de gemeente Breda en de provincie Noord-Brabant. Een stuurgroep met vertegenwoordigers van Breda Marketing, Grote Kerk Breda en Stedelijk Museum Breda is verantwoordelijk voor beleid, jaarplan en begroting.

© Rob Lipsius

08. Organisatie

In 2025 hebben we opnieuw laten zien hoeveel impact mogelijk is met een compact en gedreven team. Met dertig medewerkers, samen 24,21 fte, realiseren we een groot en veelzijdig pakket aan activiteiten op het gebied van tentoonstellingen, collectie, educatie en participatie, marketing, facilitair en bedrijfsvoering. Dankzij de professionaliteit binnen het team, in combinatie met de grote betrokkenheid, lukt het structureel hoge kwaliteit te leveren.

Voor de Museumnorm, de officiële registratie als museum, hebben we een uitgebreide audit ondergaan. Bijna alle organisatieonderdelen zijn getoetst op de actuele professionele normen. Aandachtspunten waren met name collectie en depot, waarbij het museum mede afhankelijk is van de gemeente. Inmiddels is de audit succesvol afgerond.

Directiestructuur

In 2024 is een belangrijke stap gezet in de organisatiestructuur van het museum door over te gaan naar een eenhoofdige directie. Dit betekent dat de verantwoordelijkheden die eerst bij de twee directieleden lagen, zorgvuldig zijn herverdeeld. Het stafbureau, onder leiding van een directie-secretaris, heeft een centrale rol gekregen. Deze verandering zorgde voor meer overzicht, meer duidelijkheid in rollen en een efficiëntere interne samenwerking. Aanvullend werken we met een kleine flexibele schil van gespecialiseerde zzp'ers, met name op het gebied van tentoonstellingsbouw en projectleiding. Door deze aanpak kunnen we piekbelasting opvangen en tijdelijk specifieke expertise inzetten.

© Linsey Kuijpers

Code Diversiteit & Inclusie

De Code Diversiteit & Inclusie is stevig verankerd in ons denken en handelen. In 2025 hebben we opnieuw nadrukkelijk stilgestaan bij de vier P's van de code. We hebben met een kritische blik gekeken naar onze huidige programmering en de plannen voor de komende jaren. Daarbij staat steeds de vraag centraal in hoeverre wij de diversiteit van Breda weerspiegelen, en waar ruimte is om nieuwe stemmen een plek te geven. Een inclusief programma werkt voor ons niet alleen als spiegel van de samenleving, maar ook als middel om ontmoeting, begrip en verbinding te stimuleren.

Medewerkers, governance en beloning

De bevologenheid van onze medewerkers is een belangrijke kracht van de organisatie, maar vraagt ook aandacht voor werkdruk en duurzame inzetbaarheid. Het ziekteverzuim in 2025 bedraagt 7,5%, waarbij we een daling zien van langdurig verzuim. Met het oog op de toekomst ontwikkelen we richting 2026 een vitaliteitsbeleid, begeleid door een vitaliteitscoach, gericht op gezondheid, balans en professionele veerkracht.

In 2024 hebben we bovendien een personeelsvertegenwoordiging (PVT) opgericht. Deze PVT biedt medewerkers een formele structuur om mee te denken over beleid en organisatieontwikkeling. Het versterkt de interne dialoog en draagt bij aan transparantie, betrokkenheid en een gezonde werkcultuur. De PVT fungeert als sparringpartner voor directie en management en speelt een belangrijke rol bij onderwerpen zoals werkdruk, arbeidsomstandigheden en organisatieverandering.

Eerlijke beloning en professioneel opdrachtgeverschap blijven centrale principes in ons handelen. We hanteren marktconforme kunstenaarshonoraria en volgen jaarlijks de ontwikkelingen rondom indexering. Voor zelfstandigen hanteren we tarieven die aansluiten bij sectorale normen.

De governance van het museum is stabiel en transparant. We werken volgens het Raad-van-Toezichtmodel en de Governance Code Cultuur, die statutair is vastgelegd. In 2025 vinden enkele wisselingen binnen de Raad van Toezicht plaats; continuïteit in deskundigheid en diversiteit blijft daarbij gewaarborgd.

Tot slot hechten we veel waarde aan talentontwikkeling. In 2025 begeleiden we zeven stagiaires op de afdelingen marketing & communicatie, collectie en educatie. Zij brengen frisse perspectieven mee en houden ons verbonden met nieuwe generaties museumprofessionals.

09. Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op het beleid van het bestuur, op de algemene gang van zaken en de organisatie. De Raad volgt daarbij de toepasselijke wet- en regelgeving en de statutaire bepalingen. De Raad onderschrijft de Governance Code Cultuur.

In 2025 namen we na twee termijnen afscheid van onze voorzitter, Wim van der Meeren, die is opgevolgd door Henk Valk. We danken Wim van der Meeren voor zijn grote inzet en betrokkenheid tijdens de eerste jaren van ons museum. Met name in de coronaperiode heeft hij een verbindende en stabiliserende rol gespeeld. We namen dit jaar ook afscheid van Saskia Langbroek-Coppus, die besloot terug te treden vanwege gewijzigde zakelijke belangen van haar werkgever. Met goedkeuring van het College zijn Henk Valk (voorzitter), Hans November (lid) en Matthijs de Bruin (lid) benoemd als nieuwe leden van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft een auditcommissie bestaande uit Saskia Boelema en Henk Valk, en een remuneratiecommissie waarin Hans November en Henk Valk zitting hebben. De auditcommissie kwam twee keer bij elkaar om de jaarrekening 2024 en de begroting 2025 te bespreken. De remuneratiecommissie voerde het jaargesprek met de directeur.

De Raad van Toezicht vergaderde vier keer in aanwezigheid van de directeur. Voor de vergadering van 23 september vond een kennismaking plaats met Marike de Nobel, wethouder Inkomen en Cultuur, Erfgoed en Inclusie. Voorafgaand aan de andere vergaderingen waren er presentaties van museummedewerkers over

participatie en collectiebeheer. In vervolg op de presentatie over collectiebeheer brachten leden van de Raad van Toezicht een bezoek aan het tijdelijk depot. Vanwege de benoeming van drie nieuwe leden vindt de jaarlijkse zelfevaluatie plaats in april 2026.

Twee leden van de Raad van Toezicht voerden het jaarlijkse gesprek met de personeelsvertegenwoordiging van het museum.

Met goedkeuring van het College zijn de statuten van de stichting Stedelijk Museum Breda gewijzigd; op 12 februari 2026 is de statutenwijziging gepasseerd. Hiermee is onder andere de mogelijkheid van een eenhoofdig bestuur geformaliseerd. De statuten gaan vergezeld van een nieuw bestuursreglement.

De Raad van Toezicht wil zijn dank uitspreken aan alle medewerkers van het museum voor hun inzet, professionaliteit en kwaliteit.

De Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Museum Breda bestaat per 31 december 2025 uit:

- Henk Valk (voorzitter)
- Saskia Boelema
- Sandra Broeren
- Hans November
- Matthijs de Bruin

© Rob Lipsius

© Chantal van den Berg

10. Publieksbereik

In 2025 weet een divers publiek het museum te vinden. We bereiken dit publiek met twee vaste tentoonstellingen, meerdere wisseltentoonstellingen, twee grote participatieprojecten en verschillende activiteiten, zoals creatieve workshops, lezingen en artist talks. Deze combinatie zorgt dat het museum aantrekkelijk blijft voor verschillende doelgroepen.

Het aantal betalende bezoekers is in 2025 lager dan gepland. Daar staat een aanzienlijke stijging van de niet-betalende bezoekers tegenover. De betalende bezoekers zijn voor het merendeel museumliefhebbers, vaak in het bezit van een Museumjaarkaart. Omdat we eerder besloten hebben om de grote wisseltentoonstellingen langer te laten staan, is de negatieve impact groot wanneer een tentoonstelling onvoldoende

herkenbaar of aantrekkelijk blijkt te zijn voor museumliefhebbers. Dit was het geval met STRAAT KUNST MUSEUM. We ontwikkelden deze tentoonstelling onder hoge druk samen met Blind Walls Gallery om een onvoorzien probleem in de programmering op te vangen. Achteraf was de voorbereidingstijd te kort om een in alle opzichten volwaardige tentoonstelling te produceren. Daarnaast stellen we vast dat het moeilijk blijkt om lokale onderwerpen voor een breed publiek relevant te maken. Om het risico van niet-presterende wisseltentoonstellingen te ondervangen, besteden we meer aandacht aan de conceptontwikkelingen en lange termijnplanning. Daarnaast versterken we de marketing van de lopende tentoonstelling over de Nassaus, zodat die op zichzelf meer bezoekers gaat trekken.

Bezoekers

	2025 Aantal	2024 Aantal
Hoofdlocatie Vol betalende bezoekers	34.988	47.056
Overige bezoekers	8.314	2.377
Evenementen en activiteiten	1.688	626
Next	643	459
Totaal bezoekers	45633	50.518

Naar type bezoekers hoofdlocatie

	2025 Aantal	2024 Aantal
Bezoekers volwassen	36.451	42.818
Scholieren en studenten	4.159	3.173
Kinderen t/m 18 jaar	2.692	3.442
Evenementen en activiteiten	1.688	626
Next	643	459
Totaal bezoekers	45.633	50.518

Hoewel het aantal betalende bezoekers nog iets achterblijft bij de doelstelling, maken bezoekersreacties duidelijk dat ze het museum en de tentoonstellingen overwegend positief ervaren. Dankzij onder meer de horeca en de museumwinkel zijn de beoogde publieksinkomsten wel ruimschoots behaald.

Dit bereik realiseren we door inzet van een gebalanceerde middelenmix, waarin free publicity en betaalde promotie elkaar versterken. De focus ligt zowel op individuele tentoonstellingen als op de brede programmering en merkontwikkeling. Een voorbeeld is de tentoonstelling *Willem – De prijs van vrijheid*. Deze geeft in 2025 een sterke impuls aan de Nassaupropositie en genereert een groot bereik via onder andere YouTube, Videoland en NPO 1, 2 en 3 (meer dan 2.500.000 weergaven). We ontwikkelen ons merk Stedelijk Museum Breda via verschillende kanalen, onder andere met een goed gelezen vernieuwde nieuwsbrief en de lancering van de *verhalenmodule* op de website. Daarmee bieden we verdieping en zijn we beter digitaal toegankelijk. Bezoekers krijgen in 2025 een uniek kijkje achter de schermen in de *onlinecampagne* waarin we museummedewerkers laten zien op hun favoriete plek. Hiermee maken we het museum persoonlijker en komen we dicht bij ons publiek.

Bereik en interactie

	2025 Aantal	2024 Aantal
Websitesessies	194.794	167.770
Google Ads klikken	14.314	9.365
Facebookimpressies	2.540.178	3.703.440
Instagramimpressies	2.104.841	945.984
LinkedInimpressies	79.090	n.b.
TikTokimpressies	45633	n.v.t.

Onze inzet op het gebied van marketing en communicatie vertaalt zich naar een groeiende community rondom het museum en toegenomen gebruik van website en social mediakanalen.

Publiek en community

	2025 Aantal	2024 Aantal
Websitegebruikers	155.373	125.264
Nieuwsbriefabonnees	8.483	8.064
Facebookvolgers	13.487	13.685
Instagramvolgers	8.137	6.767
LinkedInvolgers	2.695	2.185
TikTokvolgers	483	n.v.t.

De media-aandacht blijft hoog met 628 publicaties en een totaal bereik van ruim 586 miljoen. De advertentiewaarde hiervan stijgt naar €1.564.473.

Media-aandacht

	2025 Aantal	2024 Aantal
Berichten	628	654
Bereik (exc. doorplaat- singen)	586.799.854	571.306.843
AVE	€1.564.473	€1.316.371

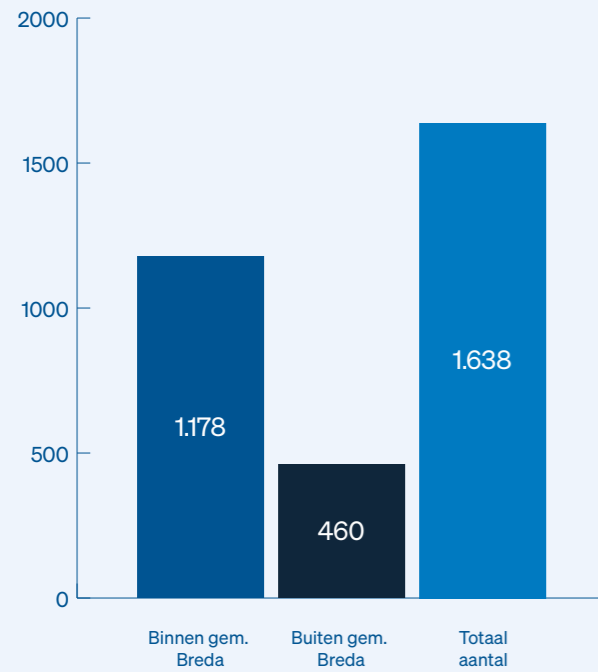

© Linsey Kuijpers

Ook het educatiebereik groeit in 2025.

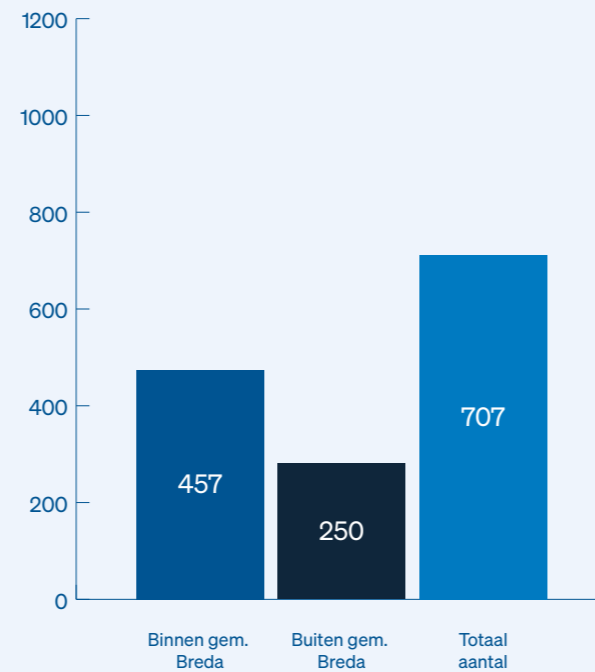
PO: Aantal leerlingen

2024

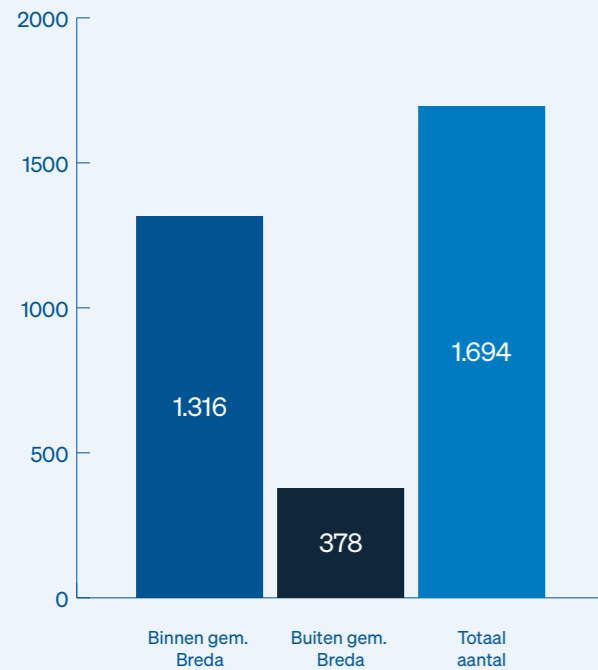

VO: Aantal leerlingen

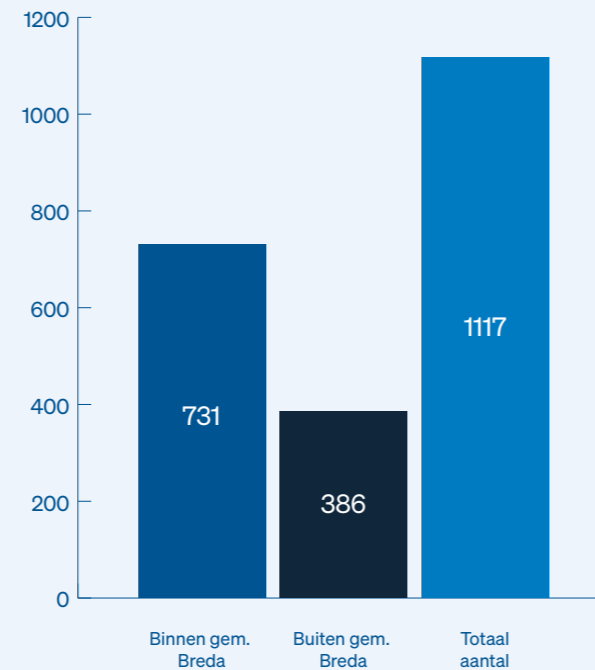
2024

2025

2025

Vanuit de ambitie om een museum van, voor en met de inwoners van Breda te zijn, zet het museum in op cultuurparticipatie. Op deze manier bereiken we ook inwoners die minder vanzelfsprekend met het museum in aanraking komen, waarbij samenwerking op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid centraal staat. Dit doen we zoveel mogelijk in samenwerking met partners in de gemeente, zodat dit geen eenmalig resultaat is, maar er werkelijk verbinding ontstaat met Bredanaars.

Met projecten als *De Parade* en *We OK!* betrekken we een nieuw en divers publiek. Zestien deelnemers van de meemaakgroep van *De Parade* werken in de aanloop naar carnaval wekelijks aan een act voor de Grote Optocht. Een breder participatietraject via samenwerkingspartners uit de stad zorgt voor nog eens 91 deelnemers.

Bij *We OK!* hebben 34 jongeren van GBGZ uit de wijken Heuvel, Haagse Beemden en Hoge Vucht op wekelijkse basis intensief meegedaan voor en/of na de zomer. Deze jongeren bezoeken het museum meerdere malen (een kennismaking met de tentoonstellingen en het depot en een werkperiode van een maand in Next). In Hoge Vucht werken we actief in de wijk. Tijdens de Buurtcamping, in Bieb Hoge Vucht en in Winkelcentrum Hoge Vucht betrekken we daardoor ook passanten bij het project. Ruim 110 mensen maken zo kennis met *We OK!*

STDLK
MUSEUM
BREDA

**Kunstcollectief
Zut Mon Sac bouwt
samen met jou aan
La Chapelle.**

Stap binnen voor een goed gesprek.
Schilder, borduur of druk mee aan een
groeiend kunstwerk!

Je kunt t/m 25 mei meedoen of het
resultaat bekijken.

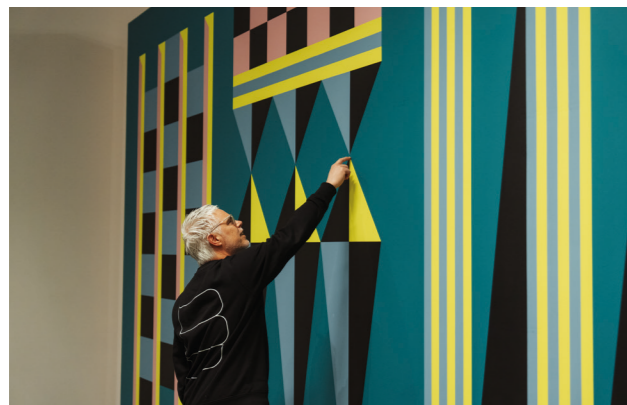
11.

Investeren in Breda

Creatieve economie

Het museum kiest ervoor om zoveel mogelijk te investeren in Breda en regio. Daardoor vloeit een aanzienlijk deel van onze gemeentelijke subsidie terug naar de stedelijke en regionale economie en versterken we het netwerk van creatieve makers en kunstenaars in en om Breda. In totaal investeren we zo meer dan de helft van wat we uitgeven aan tentoonstellingen, activiteiten en marketing in Breda en de regio.

We werkten in 2025 met creatieve partners, zoals Blind Walls Gallery, YURR.studio, Goedzooi, Eclipse AV en Umamedia, en Coloriginals, Kleurenfelix, Letters, Noest Creatieve Projecten en TIESENCO. Daarnaast gaven we opdrachten aan kunstenaars en zelfstandige creatieve makers, zoals Daan van Bommel, Iris Bouwmeester, Bobbi Cleij, Rob van Dijck, Jesse Paauwe, Stijn Ros, Bas Steens, Bo Stokkermans en Toscanabanana.

© Rob Lipsius

Identiteit en sociale cohesie

De marketing van het museum draagt bij aan de nieuwe trots en de landelijke herkenbaarheid en

aantrekkelijkheid van Breda. Met de doorlopende Nassau-presentatie en de tijdelijke tentoonstelling *Willem – De prijs van vrijheid*, in combinatie met Royal Roots versterken we de historische identiteit van de stad en maken die relevant voor een breed en divers publiek. Dat geldt ook voor de andere tijdelijke cultuurhistorische tentoonstellingen, onderzoek en publicaties.

Het gezicht van Breda als stad van en voor creatieve makers en kunstenaars krijgt kleur door de tijdelijke tentoonstellingen en activiteiten over hedendaagse kunst. Op het gebied van talentontwikkeling organiseren we jaarlijks met St. Joost School of Art and Design en de Van Gogh Galerij het project BIJ/NA, waarin afgestudeerden en ervaren kunstenaars samen een tentoonstelling maken.

Met participatieprojecten als *We OK!* en *De Parade* en de UNLOCKED-avonden voor jongvolwassenen dragen we bij aan sociale cohesie en kansen-gelijkheid. Ook met de activiteiten rondom projectruimte Next en Club Zien, het provincie-brede programma voor vmbo-leerlingen, versterken we de stedelijke samenleving.

© Linsey Kuijpers

12.

Financiën

Dit verkort financieel verslag komt uit de jaarrekening van 2025 van de Stichting Stedelijk Museum Breda. Bij de jaarrekening is een goed gekeurde controleverklaring van de accountant verstrekt. 2025 is voor Stedelijk Museum Breda een financieel stabiel jaar, met een solide basis van structurele subsidies en een breed palet aan aanvullende bijdragen en publieksinkomsten. Het totaal aan baten komt uit op € 4.746.468, een lichte overtreffing van de begroting. Het saldo uit gewone bedrijfsvoering bedraagt € 34.756, het uiteindelijke resultaat na rentebaten en -lasten komt uit op € 47.099.

Subsidies en bijdragen

De structurele subsidie van de gemeente Breda vormt opnieuw de kern van de inkomsten en bedraagt in 2025 € 4.024.097. Daarnaast ontvangt het museum € 245.810 aan overige inkomsten, voornamelijk bestaande uit projectsubsidies, bijdragen voor collectiebeheer en donaties. Inclusief geormerkte bijdragen bedragen de totale subsidies en bijdragen in 2025 € 4.269.907. Deze middelen zijn, volgens bestemming, toegevoegd aan de relevante bestemmingsfondsen.

© Ilse Verbeek

Publieksinkomsten

De publieksinkomsten komen in 2025 uit op € 476.561, nagenoeg gelijk aan de begroting van € 480.000. Hoewel het bezoekersaantal achterblijft bij de doelstelling, compenseren hogere bestedingen per bezoeker en goede prestaties van winkel en horeca dit grotendeels. De verkoop van museumkaarten is eveneens onderdeel van deze opbrengsten.

Resultaat

Het museum sluit het jaar af met een positief resultaat van € 47.099. Na verwerking van mutaties in bestemmingsfondsen en -reserves hebben we € 216.410 toegevoegd aan de algemene reserve. Deze toevoeging is onderdeel van de nieuwe begrotingssystematiek waarbij we een groter beroep doen op bestemmingsreserves voor programma- en organisatieontwikkeling.

Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen neemt toe tot € 2.280.366 per 31 december 2025 (2024: € 2.233.267). De algemene reserve stijgt naar € 864.526, mede dankzij het positieve exploitatie-resultaat. De bestemmingsreserves komen gezamenlijk uit op € 651.782, terwijl de bestemmingsfondsen eindigen op € 464.058. Deze opbouw versterkt het weerstandsvermogen en biedt ruimte om projecten in 2026 en verder te realiseren zoals gepland in het meerjarenbeleid.

Balans per 31 december 2025 (€)

Activa	
Vaste activa	607.709
Vlottende activa	2.170.913
Totale activa	2.778.622
Passiva	
Kapitaal	300.000
Bestemmingsfondsen	464.058
Bestemmingsreserves	651.782
Algemene reserve	864.526
Totaal eigen vermogen	2.280.366
Voorziening onderhoud	187.197
Totaal voorzieningen	187.197
Kortlopende schulden	311.059
Totale kortlopende schulden	311.059
Totale Passiva	2.778.622

Staat van baten en lasten

Baten	
Subsidie Gemeente	4.024.097
Publieksinkomsten	476.561
Overige inkomsten	245.810
Totaal baten	4.746.468
Lasten	
Personeelslasten	1.867.809
Materieel lasten	2.237.297
Activiteitenlasten	606.606
Totaal lasten	4.711.712
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	34.756
AF: Rentebaten/-lasten	12.343
Resultaat	47.099
Toevoegingen/onttrekkingen	
Bestemmingsfondsen	175.076
Bestemmingsreserves	-6.487
Resultaat ten laste van de algemene reserve	216.410

